



Niels Hviids juleprædiken

Taler

Niels Hviid
Sognepræst i Gellerup Kirke

Dato

24. december 2020

Sted

Gellerup Kirke

Omstændigheder

Alle gudstjenester i julen 2020 blev aflyst pga. coronakrisen. Gudstjenesten blev derfor streamet på Gellerup Kirkes Facebookside.

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-21 (Juleevangeliet)

Kan du mærke, at der er noget i luften? Som en svag sitren? Juleaftens mysterium. Julens mysterium er selve kristendommens mysterium. Og kristendommens mysterium er simpelthen hele universets mysterium ...

Et mysterium er noget, vi ikke kan forklare. Selv ordet ”mysterium” har oprindeligt noget at gøre med at have lukkede øjne. Et mysterium er det, man kun kan se med lukkede øjne. Hvis det lyder mærkeligt, så tænk på drengen Bjørn fra julekalenderen Julefeber. Bjørn går i nisseskole hos sin mormor. Der skal han sidde helt stille med lukkede øje – og så skal han bruge ørerne og sine fornemmelser. Når han gør det, kan han mærke alt liv, som kribler og krabler og rører sig. Han mærker, at en nisse er dybt forbundet med alt levende. Og han kan mærke, hvis nogen har brug for hjælp ...

Eller hvis man kender Harry Potter og hans venner, så kan man tænke på rektoren på troldmandsskolen Hogwarts, Albus Dumbledore. Oppe på Dumbledores rektorkontor står der en hel masse meget fine, små, skrøbelige instrumenter af sølv. De snurrer og virrer og vibrerer. Kun professor Dumbledore ved, hvad de kan bruges til. Gennem 7 tykke bøger og 8 film får vi det faktisk aldrig at vide. Men vi har en fornemmelse af, at de er nogle fintfølede instrumenter, som kan fornemme mere end almindelige menneskelige sanser, og at Dumbledore igennem dem har antennerne ude og kan fornemme skjulte, dybe mysterier.

Den første pointe, du skal huske i aften, er, at du har sådan et fintfølede,

skrøbeligt sølvinstrument. Du har det inden i dig. Det er dit hjerte.

Og med det kan du fornemme julens og universets dybe mysterium, det som kun kan ses med lukkede øjne: Nemlig, at universet er dybt gennemsyret af en stille, blød kraft. En dyb kærlighed. Det er den, vi kommer fra, det er den, alting vender tilbage til.

Vi kan fornemme det med hjertet. Det er derfor, vi fejrer år efter år på nogenlunde samme måde – for at hjertet kan fornemme det. Det er derfor, vi bliver nødt til at synge julesalmerne igen og igen, for at hjertet kan fornemme det. Det er derfor, vi bliver nødt til at høre det samme gamle juleevangelium igen hvert år, for at hjertet kan fornemme det. Det dybe mysterium: Alt er forbundet i den store kærlighed.

Det er ikke, fordi du har et perfekt, blankpoleret glansbilledhjerte i dig, at du kan fornemme det. Nej. Det er fordi, du har et skrøbeligt, sårbart kødhjerte. Lige præcis i sin skrøbelighed er hjertet et fint, fint instrument.

Fortællingen om, da Jesus blev født på jorden, er fortællingen om, da den dybe kærlighed kom ind i verden på en ny måde. Ikke på en synlig måde. Faktisk på en meget usynlig og skjult måde. Men på en meget stærk og nærværende måde. Det er en historie om, at Gud ikke kunne holde afstand til verden. Den som elsker, har svært ved at holde afstand. Lige nu ved vi godt, at vi må holde afstand. Også til nogen af dem, som vi elsker aller mest, og som er aller mest skrøbelige – og fordi vi elsker dem, må vi holde fysisk afstand. Men det er svært for den, som elsker, at holde afstand. Sådan er det også for Gud. Juleevangeliet er fortællingen om, at Gud ikke kunne holde afstand. Han vil være helt tæt på sine elskede mennesker og sin elskede verden. På en dyb og skjult måde.

Nu sagde jeg, at du har et fint, skrøbeligt instrument i dig – dit sårbare hjertet. Som netop har sans for det skjulte. Når du altså lytter efter. Det er lidt ligesom med Bjørn. Nogle gange så vil han ikke bruge ørerne og fornemmelserne. Og så går det galt.

Men når vi glemmer at lytte efter med hjertet, så tror jeg, at hjernen tager over. Den drømmer om noget andet: Det perfekte og blankpolerede. Den perfekte og blankpolerede verden. Og den perfekte og blankpolerede dig selv. Kan den ikke få det, må den digte!

Den kan også digte juleevangeliet til et idyllisk glansbillede. Så kan vi f.eks. digte om den gamle, sure, gnavne hyrde dér ude på marken, som aldrig havde sagt et venligt ord til et eneste menneske i hele verden. Men da englenerne havde besøgt hyrderne, og den gamle gnavpot står inde i stalden og ser det lille Jesus-barn, da smelter hans hårde hjerte, og han fortryder hvert eneste ondt ord, han nogen sinde har sagt. Og han griber ned i sin hyrdetaske og tager et blødt og varmt lammeskind frem, som han giver til barnet. Hyrden var forandret. Og verden var forandret. Den mørke nat, der var så frysende kold, og hvor forladtheden æder af sjælene, blev forvandlet til lys og varme og nærvær, og alt var godt ...

Der var en præst, der sad sammen med en flok børn og fortalte dem juleevangeliet på den måde. Han havde nogle små figurer af pap, som forestillede det lille Jesus-barn og Maria og Josef og hyrderne og englenerne ... Han fortalte om, at i denne julenat var der ingen, der frøs, ingen var bange, intet i verden truede dem. Barnet græd ikke, alt åndede fred. Og da han havde fortalt sådan, så præsten på børnene og spurgte: ”Hvorfor tror I, at det var sådan?” Det svar, som han fiskede efter, skulle nok have været, at det var fordi, at nu var det lille Jesus-barn født. Men en dreng stak en finger i vejret og svarede: ”Fordi de er lavet af pap!” Ja, det er jo klart. En pap-figur kan ikke fryse eller føle frygt.

Men de var altså mennesker af kød og blod, Jesus og Maria og Josef. Og de var ikke i en glansbilledverden. Men lige dér, i den rigtige sårbare verden, kom Gud og var nær med sin dybe kærlighed.

I år fejrer vi ikke jul i en glansbilledverden. Så langt fra! Vi fejrer jul midt i en verden, som er lukket ned. En verden, hvor vi i år har slået en masse følelsesmæssige kolbøtter, og hvor planer gang på gang er blevet vendt på hovedet fra den ene dag til den anden. En verden, hvor vi skiftevis er præget af angst og af håb. En verden, hvor nogen af os sørger over mennesker, som er døde pga. sygdommen, eller hvor nogen af os savner mennesker, som vi ikke kan være sammen med, og som vi ikke kan kramme. Det er sandelig ikke en glansbilledverden!

Vi går heller ikke hjem og fejrer en glansbilledjul, hvor alting er den rene idyl. For verden er ikke et glansbillede. Ikke engang juleaften.

Juleevangeliet er, at Jesus ikke blev født ind i en juleidyl. Han blev født i et

fattigt skur, som vel næppe kunne holde kulden ude. Han blev lagt i en simpel krybbe. Og få kilometer væk var kong Herodes, som ønskede ham død.

Han blev født midt i alt det. Guds kærlighedsdreng. Han er universets dybeste hemmelighed selv til stede midt i alt det hårde, frygt og sorg. Han er den store kærlighed. Dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og som ligger i en krybbe. Han er tegnet vi får. Det lille, skjulte tegn. Mysteriet kan fornemmes af sårbare, skrøbelige kødhjerter. Og det mysterium kan vi leve på i en sårbar verden.

Glædelig jul.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/niels-hviids-julepraediken-2020>